

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تاثیر اجرای برنامه ترخیص بر شاخص های فیزیولوژیک و رفتاری اضطراب در بیماران مبتلا به دیابت ملیتوس

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

نگارنده:

محسن فولادزاده دهقان

استاد راهنما:

دکتر مرزده نویدحمیدی

استاد مشاور:

شادان پدram رازی

استاد آمار:

شیما حقانی

۱۳۹۹

چکیده

مقدمه و هدف: دیابت یکی از شایع ترین بیماری های مزمن است که سبب عوارض جسمی و روانی متعددی می شود. شایع ترین عوارض روانی در مددجویان مبتلا به دیابت افسردگی و اضطراب هستند. ترخیص از بیمارستان از مهمترین علل اضطراب در بیماران محسوب می شود. هدف از پژوهش حاضر تاثیر اجرای برنامه آموزشی حین ترخیص بر شاخص های فیزیولوژیک و رفتاری اضطراب مددجویان مبتلا به دیابت ملیتوس در زمان ترخیص است.

مواد و روش ها: این پژوهش یک کارآزمایی بالینی تصادفی شده است که روی هشتاد مددجو مبتلا به دیابت در زمان ترخیص از بیمارستان، در بیمارستان آیت الله هاشمی رفسنجانی شهرستان شیروان انجام شده است. مددجویان به روش نمونه گیری هدفمند وارد مطالعه شده و با استفاده از بلوک های چهارتایی بصورت تصادفی به دو گروه مداخله و کنترل تقسیم شدند نیم ساعت پس از آگاهی مددجویان از زمان ترخیص شان از بیمارستان، فشار خون و نبض بیماران اندازه گرفته شد و اولین نمونه بزاق جمع آوری شد و پرسشنامه اضطراب بک توسط آنها تکمیل شد. به بیماران گروه مداخله، برنامه ترخیص طراحی شده بصورت کتابچه داده شده و توضیحات شفاهی بصورت چهره به چهره و پاسخ به پرسش های مددجویان نیز توسط پژوهشگر به مدت نیم ساعت انجام شد. گروه کنترل فقط آموزش روتین بخش را دریافت کردند. نیم ساعت پس از اجرای برنامه ترخیص مجدداً فشار خون و نبض بیماران اندازه گیری شد، نمونه بزاق جمع آوری شد و پرسشنامه اضطراب بک توسط آنها تکمیل شد. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS ۷.25 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: بین دو گروه از نظر اطلاعات دموگرافیک تفاوت معناداری وجود نداشت. قبل از مداخله تفاوت معنادار آماری بین دو گروه از نظر میزان کورتیزول بزاق، علائم حیاتی (نبض و فشار خون) و نمره پرسشنامه اضطراب بک وجود نداشت. اما پس از مداخله میانگین میزان کورتیزول بزاق، علائم حیاتی و نمره پرسشنامه اضطراب بک در گروه مداخله بطور معناداری کمتر از گروه کنترل بود. ($P < 0.001$).

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان می دهد که ارائه برنامه آموزشی در زمان ترخیص بر شاخص های فیزیولوژیک و رفتاری اضطراب تاثیر دارد و بطور معناداری اضطراب را در مددجویان کاهش می دهد

Tehran University of Medical Science
School of Nursing and Midwifery

Title:

**Assessment the effect of implementation of discharge program on
physiological and behavioral indicators of anxiety in patients with diabetes
mellitus**

By:

Mohsen Fooladzadeh Dehghan

Supervisor:

Dr. Mojdeh Navidhamidi

Advisor:

Mrs. Shadan Pedram Razi

Master of Statistics:

Ms. Shima Haghani

2020

Abstract:

Introduction: Diabetes is one of the most common chronic diseases that causes many physical and psychological complications. The most common psychological side effects in patients with diabetes are depression and anxiety. Hospital discharge is one of the most important causes of anxiety in patients. The aim of this study was to investigate the effect of implementing a training program during discharge on the physiologic and behavioral indicators of anxiety in patients with diabetes mellitus at the time of discharge.

Methods: The clinical trial was conducted on eighty diabetic clients who were to be discharged from the hospital in Ayatollah Hashemi Rafsanjani Hospital in Shirvan. Clients entered the study using purposeful sampling method and were randomly assigned to the intervention and control using the blocks of four method. Half an hour after informing patients about the discharge time, their blood pressure and pulse rate were measured and the first saliva sample was collected to be measured and Beck anxiety questionnaire was completed by them. To the patients of the intervention group, the designed discharge program was given in the form of a booklet and oral explanations were done face to face and the clients' questions were answered by the researcher for half an hour. The control group received only routine ward training. Half an hour after the implementation of discharge program, the blood pressure and pulse rate, of the patients were measured again, and a second saliva sample was collected and Beck anxiety questionnaire was completed by patients again. The collected data were analyzed by SPSS v.25 software.

Results: There was no significant difference between two groups regarding demographic factors. Before the intervention, there was no significant difference between two groups in saliva cortisol level, vital signs (pulse and blood pressure) and Beck anxiety questionnaire score. After the intervention, salivary cortisol levels, vital signs and Beck anxiety questionnaire score in the intervention group were significantly lower than the control group ($P < 0.001$).

Conclusion: The results of this study show that providing an educational program at the time of discharge has an effect on physiological and behavioral indicators of anxiety and significantly reduces anxiety in clients.